

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.21.035/2022/5.

A tanács tagjai:

Dr. Kovács Zsuzsanna a tanács elnöke

Dr. Dzsula Marianna előadó bíró

Dr. Pataki Árpád bíró

Dr. Stark Marianna bíró

Véghné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

A felperes:

Jobbik Magyarországért Mozgalom (1034 Budapest, Bécsi út 120.)

A felperes képviselője:

Kummer Ügyvédi Iroda (ügyintéző: név5 ügyvéd, cím)

Az alperes:

név (cím1)

Az alperes képviselője:

Mayer és Társai Ügyvédi Iroda (cím2, ügyintéző: dr. Mayer Erika ügyvéd)

A per tárgya:

Szerződés teljesítése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Az alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Egri Törvényszék 2.Pf.20.044/2022/4.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Hatvani Járásbíróság 2.P.20.289/2021/13.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet – a másodfokú eljárási költség és illeték viselésére is kiterjedően – hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 158.750 (százötvennyolcezer-hétszázötven) forint együttes másodfokú, és felülvizsgálati eljárási költséget.

Megállapítja, hogy a 154.000 (százötven-négyezer) forint le nem rótt másodfokú és felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes az Országgyűlésben képvisellel rendelkező politikai párt.

[2] Az alperes közszolgálati médiaszolgáltató. Működteti az MTI Országos Sajtószolgálatát, a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) 101. § (1) bekezdés c) pontja szerinti közszolgálati tevékenysége részeként az Országos Sajtószolgálati szolgáltatása (a továbbiakban: OS szolgáltatás) keretei között a felhasználókkal szinte azonos tartalommal megkötött szerződés alapján a www.os.mti.hu internetes honlapon közzéteszi, és az előfizetőihez továbbítja a felhasználók nyilvánosságnak szánt sajtóközleményeit.

[3] A peres felek 2021. január 1-től 2021. december 31-ig terjedő határozott időre 2021. január 20-án az alperes általános szerződési feltételei szerint Országos Sajtószolgálati Szerződést (a továbbiakban: Szerződés) kötöttek. A Szerződés I.1. pontja alapján az alperes mint szolgáltató vállalja, hogy a jogszabályok keretei között a médiaszolgáltatót megillető szerkesztői szabadság érvényesítése mellett a felhasználó nyilvánosságnak szánt sajtóközleményeit, nyilatkozatait és egyéb szöveges anyagait (a továbbiakban: OS közlemény) a szolgáltató technikai eszközein és információs hálózatán szerkesztői közreműködés, javítás nélkül, a leadott tartalomnak megfelelően teljes terjedelmében eljuttatja hírszolgáltatásának előfizetőihez, továbbá közzéteszi a www.os.mti.hu internetes oldalon. A Szerződés I.3. pontjában rögzítették, hogy az Országos Sajtószolgálat szolgáltatás felhasználási és működési szabályait (OS szabályzat) a felperes megismerte és annak felperesre vonatkozó rendelkezéseit magára nézve kötelezőnek ismeri el és fogadja el. Felperes tudomásul veszi, hogy az OS szabályzat a szolgáltatásra vonatkozó általános szerződési feltételnek minősül, így annak rendelkezései jelen szerződés részévé válnak.

[4] A Szerződés elválaszthatatlan részét képező OS szabályzat IV.B. pontja a közlemények formai követelményeit, a IV.C. pontja a közlemény tartalmi követelményeit határozza meg. A formai követelmények körében az OS szabályzat IV.B/10. pontja rögzíti, hogy a közlemény nem tartalmazhat valamely internetes oldalra vagy közvetlenül azon belüli tartalomra mutató hivatkozást, linket vagy internetes címet. Az OS szabályzat IV.B/11. pontja értelmében az OS közleményeket az MTI változtatás és javítás nélkül teljes terjedelemben teszi közzé és rövid időn belül eljuttatja a nyomtatott és az elektronikus sajtóhoz, valamint híreinek felhasználóihoz. Az OS szabályzat IV.B/13. pontja szerint az OS szolgáltatás médiaszolgáltatásnak minősül, így az MTI-t megilleti a médiatartalom vonatkozásában a szerkesztői ellenőrzés joga és annak kiválasztása és összeállítása körében a szerkesztői döntés joga. Az MTI mindazonáltal kizárólag azon közlemények közzétételét, valamint előfizetőihez történő eljuttatását tagadja meg, amelyek a megítélése szerint a jelen OS Szabályzat tartalmi vagy formai követelményébe, különösen a 14. pontjában felsorolt megtagadási okok

valamelyikébe ütközik. Annak eldöntése, hogy egy adott közlemény az OS Szabályzat előírásaiba ütközik-e, az MTI kizárólagos joga, tekintettel a médiaszolgáltatót terhelő szerkesztői felelősségre.

[5] Az OS Szabályzat IV.C/14.3. pontja értelmében a közlemény nem lehet jogsértő, nem lehet alkalmas arra, hogy sértse mások személyhez fűződő jogát, így különösen nem lehet alkalmas más emberi méltóságának, becsületének, jóhírnevének, magánéletének, magántitkának és a személyes adatai védelméhez fűződő jogának vagy üzleti titokhoz fűződő jogának megsértésére. Az OS Szabályzat IV.C/15. pontja értelmében az MTI a médiaszolgáltatót megillető szerkesztői szabadság alapján jogosult szerkesztői döntést hozni és egyes közlemények közzétételét megtagadni vagy már közzétett közleményt a felhasználó egyidejű értesítése mellett eltávolítani. Annak eldöntése, hogy az adott közlemény a 14. pontban foglaltakba ütközik, az MTI-t illeti meg. Az MTI a közlemény közzétételének megtagadásáért vagy annak utólagos eltávolításáért semmilyen felelősséggel nem tartozik.

[6] A felperes az OS szerződés alapján 2021. január 23-án két részletben eljuttatta „A magyar vendéglátóhelyek jelentős része önhibáján kívül, rajta kívül álló okok miatt került bajba. Elkeseredett csőd szélén álló magyar vállalkozók kétségbeesésükben nem tudják, hogy mit tegyenek a túlélés érdekében?” című sajtóközleményt (a továbbiakban: sajtóközlemény) az alpereshez annak érdekében, hogy azt megjelenítse és az előfizetői számára hozzáférhetővé tegye. A közzétenni kért sajtóközlemény azt is tartalmazta, hogy „A szigorú korlátozásokat szinte csak az név1család érdekeltségei fogják nyereségesen átvészelni a nekik juttatott közpénz milliárdok miatt. Azok pedig akikhez egy ilyen forráshiányos válságidőszakban is dőlnek a milliárdok, mint például az név1stróman név2, vagy név3, vagy éppen a százmilliókkal megküldött név4, nos azok most hatalmasat kaszálnak, hiszen olcsón bevásárolják magukat ötletes, "békeidőben" jól jövedelmező vállalkozásokba. Jó helyen lévő ingatlanokat, éttermeket, bisztrókat vehetnek meg bagóért, kihasználva a bajba jutott emberek kilátástalanságát.”

[7] Az alperes a sajtóközlemény kiadását az OS Szabályzat 14.3. pontjára hivatkozva megtagadta. Az e-mailben a következő részt jelölte meg: „név1stróman név2 vagy név3, vagy éppen a százmilliókkal megküldött név4”.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[8] A felperes keresetében az alperesnek a 2021. január 23-én kért sajtóközlemény közzétételére és annak az OS útján az alperes hírszolgáltatásának előfizetőihez történő eljuttatására kötelezését kérte. Állította, hogy a Kúria Pfv.IV.20.454/2019/4. számú ítélete alapján a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:58. §-ára, a Ptk. 6: 137-6:138. §-aira hivatkozással kérheti a szolgáltatás teljesítését, az alperest ugyanis a Szerződés alapján nem illeti meg korlátlan szerkesztői szabadság, nem az alperes diszkrecionális döntése. Álláspontja szerint az alperes azzal, hogy a közlemény közzétételét megtagadja, megszegi a felek között létrejött Szerződés szerinti szolgáltatási kötelezettségét. Kifejtette továbbá, hogy a sajtóközlemény tekintetében nem áll fenn olyan ok, amely az alperes számára lehetővé tenné a közzététel megtagadását. Az indokolás nélküli elutasítás ellentétes a Szerződés rendelkezéseivel, illetve sérti a Ptk.1:3 § (1) bekezdésében írt jóhiszemű és tisztességes joggyakorlás követelményét, az 1:4.§-át, a Ptk.1:5.§ (1) bekezdésében tilalmazott joggal való visszaélést valósít meg. A számára csak az ellenkérelemből derült ki, hogy mit tekint más személy személyiségi joga megsértésére alkalmasnak. Hangsúlyozta, hogy név2 közszereplő, a vagyonosodása, annak eredete közérdeklődésre tart számot, a stróman kifejezés használata pedig politikai vélemény. Annak állítása, hogy név2 vagyona ténylegesen név1é, ugyancsak olyan vélekedés, olyan állítás, amelynek a valósága semmilyen módon nem bizonyítható.

[9] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Hivatkozása szerint a szervezői felelősséggel együtt a szerkesztői szabadság is megilleti. Az irányadó jogszabályok, valamint a Szerződés alapján is jogosult a hozzá megküldött sajtóközlemények tartalmát megvizsgálni, jogsértés esetén pedig a vélelmezhetően jogsértő közzétételüket megtagadni. A médiaszolgáltató felel a Sajtóközleménnyel érintett személy jóhírnevének megsértéséért abban az esetben is, ha a más által szó szerint elmondottakat vagy leírtakat juttat el a nyilvánossághoz, amennyiben a tartalom alkalmas az érintett személyiségi jogának megsértésére. A média-tartalom nem járhat más személy személyiségi jogának megsértésével (PK 14. számú állásfoglalás, Kúria Pfv.IV.20.791/2020/6.). A vélhetően jogsértő tartalmú közlemények közzétételének megtagadására azért is jogosult, mivel a közleményekben változtatást az OS szabályzat szerint nem eszközölhet.

Az első- és másodfokú ítélet

[10] Az elsőfokú bíróság ítéletével a kereset elutasította.

[11] Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint az alperes nem indokolta megfelelően a megtagadást, mivel az OS 14.3. pontjára való utalás és az e-mailben megküldött közlemény aláhúzással és szövegkiemeléssel történő megjelölése nem megfelelő indokolás, azonban ez nem eredményezi a jogsértő tartalmú közlemény közzétételi kötelezettségét.

[12] Az elsőfokú bíróság a Szerződés értelmezése alapján megállapította: arra helyesen hivatkozott az alperes, hogy az OS szolgáltatás keretében végzett tevékenysége médiaszolgáltatás, ezáltal a jogsértő tartalom közzétételéért felelősség terheli. Ezért azt kellett megítélnie, hogy az alperes a sajtóközlemény kiadását jogszerűen tagadta-e meg.

[13] Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint a megtagadás oka az „név1stróman név2, vagy név3, vagy éppen száz milliókkal megküldött név4” szövegrész helyes értelmezése az, hogy az „név1stróman” kifejezés csupán név2-re vonatkozott, név3 illetve név4 személyére nem. név2 közéleti szereplő, vele szemben a Ptk. 2:44. §-a értelmében magasabb tűrési korlát érvényesül. Kiemelte: a személyiségi jogsértés elbírálására ugyan nem jogosult, azonban a sajtóközlemény tartalmának vizsgálata során a PK 12. számú állásfoglalás II. pontját is figyelembe kell vennie. Hangsúlyozta, hogy az alperes által a sajtóközlemény közzététele megtagadásának okaként megjelölt hivatkozás, az „név1stróman” kifejezés lehet véleménynyilvánítás, azonban a sajtóközlemény szövegösszefüggéseinek vizsgálatából arra a következtetésre jutott, hogy az abban megnevezett személyeket (név2et, név3t, és név4t) olyan személyekhez hasonlítja és hozza velük összefüggésbe, akik mások kárára, a helyzetet kihasználva jutnak jogosulatlan előnyökhöz. Ezen aspektusból pedig a stróman kifejezés, valamint a megnevezett személyek, illetve a "százmillió-okkal megküldött" kifejezés már nem feltétlenül vélemény, hiszen azt állítja, hogy „olcsón bevásárolják magukat ötletes, »békeidőben« jól jövedelmező vállalkozásokba”, amely alkalmas lehet arra, hogy egyéb feltételek fennállása esetén személyiségi jogsértést állapítson meg a bíróság. Ezért nincs jelentősége annak, hogy más esetekben név2 személyét érintően jogsértő volt-e „stróman” megnevezés. Az elsőfokú bíróság ezért megállapította, hogy az alperes az OS szabályzat IV.13. pontja alapján jogosult volt a közlemény közzétételét tartalmi okból megtagadni.

[14] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és kötelezte az alperest a kereset szerinti közlemény közzétételére.

[15] A másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal egyezően úgy értékelte, hogy – bár jelen perben a bíróság személyiségi jogsértést nem bírálhat el – a vitás közlemény tartalmának megítélése során a PK. 12. számú állásfoglalásban kifejtett jogértelmezést indokolt figyelembe venni. Ez alapján úgy ítélte meg, hogy a sajtóközlemény tartalma alapján

az alperes által a megtagadás okaként megjelölt szövegrész nem ütközik az OS Szabályzat 14.3. pontjába.

[16] A másodfokú bíróság - figyelemmel a kialakult bírói gyakorlatra és az Alkotmánybíróság határozataiban kifejtett szempontrendszerre – abból indult ki, hogy a sajtóközleményben felvetett probléma, azaz, hogy a Covid járvánnyal érintett időszak, a járványügyi szabályok miként hatnak a vendéglátásra és az abból élő gazdasági szereplőkre, olyan közérdeklődésre számot tartó kérdés, amely közügynek minősül. A megnevezett személyek közéleti szereplőnek minősülnek, ezért a Ptk. 2:44. §-ában foglaltak alapján türniük kell, hogy politikai ellenfeleik a tevékenységüket kritikával illessék, kedvezőtlen színben tüntessék fel, negatív, akár túlzó véleményt fogalmazzanak meg velük szemben. Az alperes által jogsértőnek ítélt szövegrész, abban a „stróman” kifejezés használata nem tényállítás, hanem politikai vélemény, értékítélet. A közlemény teljes tartalma pedig a járványhelyzet kapcsán foganatosított kormányzati intézkedésekkel szemben megfogalmazott kritika, amellyel a felperes előrevetít egy vélelmezett gazdasági szituációt, azt azonban nem tényként közli.

[17] Mindezek alapján a másodfokú bíróság a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 382. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a keresetnek helyt adva marasztalta az alperest.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[18] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte annak hatályon kívül helyezését és elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását, másodlagosan a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozathozatalára utasítását.

[19] A felülvizsgálatnak a Pp. 408. § (2) bekezdésében szabályozott kizártsága miatt, a Pp. 409. § (2) bekezdés *b)* pontja alapján, a jogkérdés különleges súlyára hivatkozással, valamint a Pp. 409. § (3) bekezdése alapján kérte a felülvizsgálat engedélyezését.

[20] Megsértett jogszabályhelyként a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 4. § (3) bekezdését, a Ptk. 6:8. § (1) és (2) bekezdését, a Ptk. 6: 86. § (1) bekezdését, valamint a Ptk. 2:54. § (1) bekezdését jelölte meg.

[21] Hivatkozott a Kúria Pfv.IV.20.454/2019/4. számú ítéletére, amely szerint a tevékenysége médiaszolgáltatás, míg a Kúria Pfv.IV.21.308/2018/4. számú ítéletéből azt emelte ki, hogy az OS Szolgáltatás médiaszolgáltatásnak minősül „[...] szerkesztői felelőssége, amely a műsorszámok kiválasztása és összeállítása során megvalósuló tényleges ellenőrzést jelent, is megállapítható”. Azt is lényegesnek tartotta, hogy a Kúria ebben a határozatában az OS Szabályzat 14. 3. pontjában meghatározott, a közlemény kiadásának megtagadására alapot adó rendelkezést akként minősítette, mint amely rendkívül széles körű mérlegelési lehetőséget biztosít a közlemények közzétételének engedélyezésére vagy megtagadására vonatkozó döntés meghozatala során. Ezzel szemben állította, hogy a jogerős ítélet gyakorlatilag megfosztotta a szerkesztői szabadságától, mivel a közlemények kiadásának visszautasítására fenntartott jogot oly mértékben korlátozotttnak értelmezte, amivel azt semmissé tette.

[22] Alapvetően jogellenesnek, az Smtv. 4. § (3) bekezdésébe, az Smtv. 12. §-ába, a Ptk. 2:45. § (2) bekezdésébe ütközőnek tekintette azt a következtetést, hogy csak az egyértelmű, nyilvánvalóan jogsértő tartalom esetében illeti meg a közzététel megtagadásának joga. Ehhez képest értelmezése szerint abban az esetben követ el szerződésszegést, ha nem utasítja vissza az olyan tartalmú közlemény közzétételét, amely alkalmas más személyiségi jogának a megsértésére.

[23] Vitatta a jogerős ítéletnek azt a megállapítását, hogy a közlemény megfelel a Szerződésben írtaknak. Állította, hogy a közlemény tekintetében a kiadás megtagadására a 14.3. pont alapján, a közlemény személyhez fűződő jog megsértésére való alkalmassága miatt volt jogosult volt. Sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság az érintettek perben állása nélkül bírálta el – személyiségi jogi alapon – a keresetet, az érintett személyek nyilatkozatai, bizonyítékai ismeretének hiányában hozta meg ítéletét, amely eljárás sérti a Ptk. 2:54. § (1) bekezdésében foglaltakat.

[24] A Ptk. 6:8. § (1), (2) és a 6:86. § (1) bekezdését sértőnek tartotta a jogerős ítéletet, mivel a szerződés értelmezését mellőzve kizárólag a közlemény személyiségi jogi minősítésével foglalkozott. Figyelmen kívül hagyta a felek közötti szerződés egyéb rendelkezéseit. Nem foglalkozott azzal, hogy kifejezetten fenntartotta a Szerződésben azt a jogát, hogy miután a szerkesztői felelősséget a médiatartalomért ő viseli, eldöntse, mely sajtóközlemények kiadását utasítja vissza, tehát annak kiadását emiatt is joggal tagadta meg.

[25] Kiemelte továbbá, hogy az OS Szabályzat 13. és 15. pontjában általánosságban is fenntartotta magának a jogot az egyes közlemények kiadásának megtagadására, mivel ő viseli a szerkesztői felelősséget a médiatartalomért. Kifejtette továbbá: akkor jár el az Smtv. 4. § (3) bekezdésének megfelelően, ha megakadályozza, hogy olyan közlemény kerüljön kiadásra, amely esetében gyanítható más személyiségi jogának megsértése, és mindaddig nem követ el szerződésszegést, amíg nem utasítja vissza a nyilvánvalóan nem jogsértő tartalmú közlemény kiadását.

[26] Hivatkozott arra is, hogy a tevékenységére a Közzolgálati Kódex rendelkezéseit is alkalmazni kell, amely azt a követelményként határozza meg, hogy nem tesz közzé olyan közérdekű közleményt, amely az emberi méltóságot vagy valamely más, személyiségi jogot sértő elemet tartalmaz.

[27] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

[28] A Kúria mindenekelőtt utal arra, hogy a Pp. 408. § (2) bekezdése alapján vagyoni jogi perekben akkor szükséges a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem, ha az elsőfokú bíróság ítéletét a másodfokú bíróság azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi indoklásra utalással hagyta helyben. A másodfokú bíróság – eltérő jogi álláspontja miatt – megváltoztatta az elsőfokú bíróság keresetet elutasító ítéletét, ami kizárja a Pp. 408. § (2) bekezdésének az alkalmazhatóságát. Ezért a felperes szükségtelenül terjesztett elő a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet. Emiatt a Kúria mellőzte az engedélyezési kérelem elbírálását, figyelemmel a felülvizsgálat engedélyezésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló **1/2021. (VII. 12.) PK vélemény 7. pontjában foglaltakra.**

[29] A felülvizsgálati kérelem alapos az alábbiak szerint.

[30] A Kúria a Pp. 423. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelem keretei között eljárva, a felülvizsgálati eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet sérti a Ptk. 6:8. § (1) bekezdését és a 6:86. § (1) bekezdését.

[31] A felperes keresetében a sajtóközleménye közzétételére és annak az OS útján az alperes hírszolgáltatásának előfizetőihez történő eljuttatására kérte kötelezni az alperest a Szerződés teljesítésére hivatkozással. Ily módon a Ptk. 6:138. §-ában meghatározott, a teljesítés követeléséhez való jogát kívánta érvényesíteni. Az alperes erre okot adó szerződésszegését a sajtóközlemény közzétételének indokolatlan megtagadásában jelölte meg, amit az alperest a Szerződés alapján terhelő szolgáltatási kötelezettség megszegéseként értékelt. Ehhez kapcsolódóan azt is állította, hogy az alperest nem illeti meg szerkesztői szabadság.

[32] A Kúria megítélése szerint az eljáró bíróságok a Szerződés értelmezése során a Ptk. 6: § (1) és a Ptk. 6: 86. § (1) bekezdését megsértve figyelmen kívül hagyták annak rendelkezéseit. A Szerződés és az OS Szabályzat rendelkezéseinek az értelmezése és alkalmazása helyett „árnyékpert”, a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogi pert folytattak le, a sajtóközleménnyel érintett személyek perben állása nélkül.

[33] A Kúria a felülvizsgálati kérelemben is felhívott Pfv.IV.21.308/2018/4. számú, sajtó-helyreigazítási perben hozott ítéletében az OS Szabályzat 14. pontjában írtak figyelembevételével arra a következtetésre jutott, hogy az ott „[...] meghatározott tartalmi kritériumok összessége rendkívül széles körű mérlegelési lehetőséget biztosít a közlemények közzétételének engedélyezésére vagy megtagadására vonatkozó döntés meghozatala során”. Arra is rámutatott, hogy „[a] kritériumoknak megfelelően minősített (kiválasztott) egyes közlemények tekintetében már nincs ügydöntő jelentősége annak, hogy az alperes szerkesztői közreműködés, illetve változtatás nélkül, teljes terjedelemben teszi közzé azokat”. Mindezek miatt pedig azt állapította meg, hogy „[...] az OS szolgáltatás keretében megjelenő közlemények tartalmi kiválasztása és ilyen módon való összeállítása során megvalósuló tényleges ellenőrzés az alperes szerkesztői felelősségét megalapozza”. Más végkövetkeztetés adott esetben a Szerződés II.3. és az OS Szabályzat IV.B/13 és a IV. C/14-15. pontjában rögzített kikötés ismeretében sem volt levonható, hiszen az ott meghatározott szerkesztői közreműködés, változtatás nélküli közzététel kötelezettségét a Kúria – a fentiek szerint – nem tekintette az alperes szerkesztői szabadságát kizáró körülménynek.

[34] Míg azonban az alperes szerkesztői ellenőrzési jogának és az arra tekintettel fennálló szerkesztői felelősségének az említett sajtó-helyreigazítási perben abból a szempontból volt relevanciája, hogy az alperes a Pp. 499. § (1) bekezdése alapján sajtó-helyreigazításra kötelezhető médiaszolgáltatónak minősül-e; addig a konkrét perben abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy az alperes részéről megvalósult-e a keresetben állított szerződésszegés, amelyre hivatkozással a felperes a szolgáltatás teljesítésére kérte kötelezni.

[35] A Kúria az alperesnek az OS Szerződések részét képező általános szerződési feltételei érvénytelenségének megállapítása iránt indított perben a Pfv.VI.20.454/2019/4. számon meghozott ítéletének indokolása szerint „[a] közzétenni megtagadott közlemény tartalmának vizsgálatával lehet abban a kérdésben állást foglalni, hogy az alperes a keresettel támadott szerződésben biztosított jogait szerződésszerűen, a közlemények tartalmi követelményeinek érvényesítése érdekében gyakorolta-e”. Ennek megfelelően a Kúria az alperesnek a Ptk. 6:138. §-a alapján a szolgáltatás teljesítésének követelésére okot adó szerződésszegését a jogsértő tartalom hiányával azonosította. A tekintetben viszont, hogy mit kell érteni jogsértő tartalom alatt, az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet indokolásában foglaltaktól eltérő jogi álláspontot fejtett ki. Az alperes érvelése szerint nemcsak a nyilvánvalóan jogsértő tartalmú közlemény közzétételét tagadhatja meg, elegendő a jogsértés lehetősége. Ezért érvelése szerint szerződésszegésnek kizárólag a nyilvánvalóan nem jogsértő tartalmú közlemény közzétételének megtagadása minősülhet. A perben eljáró bíróságok – annak hangsúlyozása mellett, hogy nem az alperes által a közzététel megtagadásának okaként hivatkozott jogsértések megvalósulását vizsgálták, és nem

„árnyékpert” folytattak le – a keresetben feltüntetett sajtóközlemények vonatkozásában azok személyiségi jogsértésre való alkalmasságát, és ennek során a megnevezett személyek egyikének közszereplői minőségét is értékelték. A másodfokú bíróság a közlemény teljes tartalma alapján pedig úgy ítélte meg, hogy a felperes azzal a járványhelyzet kapcsán foganatosított kormányzati intézkedésekkel szemben fogalmazta meg a kritikáját, amely előrevetít egy vélelmezett gazdasági szituációt, azonban azt nem tényként közli. Azzal a felperes csupán az értékítéletét juttatja kifejezésre, azt a közszereplőnek túrníe kell, mivel nem tekinthető indokolatlanul túlzónak, sértőnek, ezért kötelezte annak közzétételére az alperest.

[36] A Kúria több precedens határozatában – amelyeket jelen ügyben is irányadónak tekint – már értelmezte a felek között más időszakra létrejött sajtószolgálati szerződést és megállapította, hogy ilyen mélységű tartalmi vizsgálatnak a Szerződés és az OS Szabályzat releváns kikötései alapján, a Kúria fenti határozatára figyelemmel sem lehet helye (Pfv.IV.20.310/2022/5., Pfv.IV.20.728/2022/6.). A Kúria jogértelmezése szerint a Szerződés I.3. pontja és az OS Szabályzat IV.B.13. pontja értelmében az alperes jogkörébe tartozik annak megítélése, hogy az adott közlemény az OS Szabályzat rendelkezéseibe ütközik-e. A Szerződés II.3. pontja értelmében ugyanis az alperes jogosult egyes közlemények közzétételét megtagadni, a közlemény közzétételének megtagadásáért semmilyen felelősséggel nem tartozik. Az egyes megtagadási okokat az OS Szabályzat IV.C/14.3. pontja tartalmazza, míg az OS Szabályzat IV.C/15. pontja értelmében az MTI a médiaszolgáltatót megillető szerkesztői szabadság alapján jogosult szerkesztői döntést hozni és egyes közlemények közzétételét megtagadni vagy már közzétett közleményt a felhasználó egyidejű értesítése mellett eltávolítani. Annak eldöntése, hogy az adott közlemény 14. 3. pontban foglaltakba ütközik, az MTI-t illeti meg. Ezek az összefüggő, s így egymásra tekintettel értelmezendő szerződési feltételek – a fentebb írtak szerint – rendkívül széles körű mérlegelési lehetőséget biztosítanak az alperes számára a közlemények közzétételének engedélyezésére vagy megtagadására vonatkozó döntés meghozatala során. E jog gyakorlása szerződésszerűségének vizsgálata ezért csupán arra szorítkozhat, hogy az alperes a megtagadásról szóló döntését az OS Szabályzatban nevesített okok valamelyikére alapította-e, és ahhoz képest a közzétenni megtagadott közlemény tartalmára tekintettel fennáll-e a hivatkozott jogsértés elvi lehetősége. Ez a követelmény a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel támadott rendelkezésével érintett sajtóközlemények esetében kétségtelenül teljesült: az alperes megjelölte az OS Szabályzatnak a megtagadásra okot adó kikötését, és a jogsértés elvi lehetőségét, amelyet a másodfokú bíróság nem tekintett fennállónak.

[37] A Kúria megítélése szerint az eljáró bíróságoknak a fentiektől eltérő jogértelmezése sérti a felülvizsgálati kérelemben feltüntetett, a jognyilatkozat értelmezésének általános szabályát tartalmazó Ptk. 6:8. § (1) bekezdését és a Ptk. 6:86. § (1) bekezdését. Mindebből következően a keresetben állított szerződésszegés hiányában az alperes a Ptk. 6:138. § alapján a szolgáltatás teljesítésére nem volt kötelezhető.

[38] A Kúria a kifejtettekre figyelemmel, a Pp. 424. § (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság ítéletét – eltérő jogi indokolás mellett – helybenhagyta.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

[39] 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:8. § (1) bekezdés, 6:86. § (1) bekezdés, 6:138. §

A döntés elvi tartalma

[40] A szerződésszegés megítélésének szempontjai az MTI Országos Sajtószolgálati szolgáltatása teljesítésének követelése esetén.

Záró rész

[41] A Kúria a Pp. 405. § (1) bekezdése és a Pp. 364. §-a folytán alkalmazott Pp. 83. § (1) bekezdése szerint, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdésére tekintettel kötelezte a felperest az alperes felszámított jogi képviseleti tevékenysége ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség és felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére, amelyet a felszámított 10 munkaóra helyett – a kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban álló – öt munkaóra figyelembevételével határozott meg. A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet pedig – annak szükségtelensége miatt – figyelmen kívül hagyta.

[42] Az alperes teljes személyes illetékmentessége [az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés *j*) pontja] miatt le nem rótt, az Itv. 39. § (3) bekezdés *d*) pontja és 50. § (1) bekezdése alapján meghatározott mértékű felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes ugyanezen személyes költségkedvezményére [Itv. 5. § (1) bekezdés *d*) pontja] figyelemmel, a Pp. 102. § (6) bekezdése értelmében az állam viseli.

[43] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 405. § (1) bekezdése folytán alkalmazott Pp. 376. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.

[44] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés *d*) pontja zárja ki.

Budapest, 2023. március 8.

Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. a tanács elnöke, Dr. Dzsula Marianna s.k. előadó bíró, Dr. Pataki Árpád s.k. bíró, Dr. Stark Marianna s.k. bíró, Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró